

lobce co do dne narození dítěte v omylu až do října 1920, kdy se pravý stav věci dověděl, takže teprv od této doby byl s to, žalobou odporovati manželskému původu dítěte. Než těmto vývodům nelze přisvědčiti. Manželskému původu dítěte, manželkou v zákonném čase zrozeného, může manžel odporovati nejpozději ve třech měsících po nabytí o tom vědomosti. Zákon neuvádí náležitosti této zprávy. Pokud jde o včasnost žaloby záleží tedy na tom, kdy žalobce nabyl zprávy o tom, že dítě přišlo na svět. Zpráva ta ho došla v březnu 1917, kdy mu manželka psala, že porodila dceru (dle zprávy dne 10. března 1917, ve skutečnosti však dne 25. listopadu 1916). Tříměsíční lhůta § 158 obč. zák. začala tedy dnem, kdy manžel zvěděl o narození dítěte, a zajisté nejpozději při jeho návratu z vojenské služby v roce 1917. Nelze přihlížeti k tomu, kdy pojal podezření, že dítě není jeho. Byla proto žaloba, podaná teprv dne 2. prosince 1920, tedy teprve po více než 3 letech opožděna, což má v zápětí, že dítě jest s konečnou platností považovati za manželské. Názor odvolacího soudu nepřičí se vykládacímu pravidlu § 6 obč. zák., ježto zřejmý úmysl zákonodárcův, chrániti právo dítěte na manželský původ, nesl se k tomu, by nejistota o manželském původu dítěte trvala dobu co nejkratší.

Čís. 1870.

Inventuru pozůstalosti jest předsevzítí přes to, že není dosud rozhodnut spor, na nějž byly strany dle § 125 nesp. říz. poukázány, jen když se některý z dědiců přihlásil s dobrodiním inventáře.

(Rozh. ze dne 26. září 1922, R II 369/22.)

K pozůstalosti po Marii Š-ové přihlásili se dědicové ze zákona podmíněčně, dědička ze závěti bezpodmínečně. Pozůstalostní soud poukázal ony na pořad práva a zamítl jejich návrh, by provedena byla inventura pozůstalosti. Rekursní soud zrušil v tomto směru napadené usnesení a uložil prvému soudu, by bezodkladně sepsal inventář pozůstalosti. **Důvody:** Pokud recurs brojí proti výroku napadeného usnesení, že inventář se sepíše až po skončeném sporu, po případě ihned, jakmile návrhové prohlásí, by se tak stalo na jejich útraty, nelze tento výrok srovnati s předpisem § 807 obč. zák. a třeba vývodům rekursu přiznati oprávnění. Z ustanovení § 807 obč. zák. nelze dovozovati, že tento zákonný předpis nemá platnost pro dědické přihlášky, jež si vzájemně odporují. Naopak účel zřízení inventáře, jak plyne z ustanovení § 97 a násl. nesp. říz., nasvědčuje požadavku, by zejména v oněch případech, kde odporující si přihlášky dědické byly podány a soudem přijaty a kdy bude nutno provésti spor o tom, která se stran je dědicem, byl zůstavitelův majetek sepsáním inventáře spolehlivě zjištěn. V tomto případě měl inventář prvním soudem býti zřízen také z toho důvodu, že byl učiněn návrh zákonnými dědici, kteří se k pozůstalosti přihlásili s dobrodiním inventáře a zákon v § 802 obč. zák. a § 92 nesp. říz. v takovém případě zřízení inventáře přímo nařizuje; byly tu však krom toho podány dědické přihlášky nezl. dědici, těšícími se ochraně soudu poručenského a opatrovnického.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Podle § 92 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854 čís. 208 ř. z. povinen jest soud prvé stolice, zříditi v této pozůstalostní věci inventář jednak proto, poněvadž všichni účastníci, přihlásivší se k pozůstalosti ze zákona, přihlásili se výmínečně (§ 802 obč. zák.), jednak i proto, poněvadž účastníci ze zákona k dědictví se přihlásivší, navrhli výslovně, by inventář pozůstalostní byl zřízen. Že státi se tak musí co nejdříve, plyne zřejmě z účelu inventáře, jímž jest podle § 97 nesp. říz. zjistiti přesně a úplně veškeré movité i nemovité jmění, v jehož držbě zůstavitel v době své smrti se nacházel, jakož i jasně uvésti tehdejší cenu a obnos jmění tohoto; čím delší doba plyne od smrti zůstavitelovy, tím obtížnější jest dosažení účelu tohoto. Okolnost, že dlužno pořadem práva teprve rozhodnouti o tom, zdali k pozůstalosti povolání jsou dědicové ze zákona či dědička, přihlásivší se bezvýjimečně z poslední vůle a nežádající zřízení pozůstalostního inventáře, nemění na tom ničeho; stačí, že osoby, přihlásivší se k dědictví výjimečně, jsou účastníky, k této přihlášce oprávněnými, jakož i, že někteří z těchto účastníků výslovně navrhli zřízení pozůstalostního inventáře. Míneční, projevené v dovolacím rekursu, že účastníci, přihlásivší se k dědictví ze zákona, jsou toliko odkazovníky a že stanou se dědici teprv, až a jestliže spor o neplatnost poslední vůle bude právoplatně rozhodnut v jejich prospěch, jest mylné. Toho času jest nejisto, zdali k dědictví povolání jsou účastníci, přihlásivší se ze zákona, či stěžovatelka přihlásivší se na základě poslední vůle; rozhodnutí o tom závisí na výsledku sporu pokud se týče na tom, zda spor bude v čas zahájen čili nic a rozhodnutí to bude působiti nazpět až ke dni úmrtí zůstavitelky. Okolnost, že toho času nelze ještě pozůstalost projednávat ani se stěžovatelkou, ani s dědici ze zákona, nemůže tedy býti důvodem, aby zřízení inventáře bylo odloženo. Stěžovatelka tvrdí, že přihláška dědička na základě zákonné posloupnosti jest vyloučena, pokud není zjištěno, že poslední vůle jest neplatna; toto její tvrzení bylo by správné, kdyby jak uvedeno jest v § 808 obč. zák., přihlásila se k dědictví ze zákona osoba, ustanovená dědičkou v poslední vůli, ale takového případu zde není, neboť osoby, jež se přihlásily ze zákona k dědictví, nejsou v poslední vůli ustanoveny za dědice. Dle § 125 nesp. říz. soud pozůstalostní byl povinen, jejich dědičké přihlášky přijmouti, což se také stalo. Pohnutka, ze které snad účastníci, přihlásivší se ze zákona k dědictví, přejí si zřízení inventáře pozůstalostního, jest nerozhodna. Rovněž je toho času nedůležitá otázka útrat zřízení inventáře, neboť soud prvé stolice dosud nerozhodl o tom, kdo bude tyto útraty hraditi.

Čís. 1871.

Kupitel není povinen, by odpověděl na prodatelovy dotazy, zda souhlasí se změnou smluvních podmínek.

Není třeba, by byla prodateli poskytnuta dodatečná lhůta k plnění, dal-li již předem na jevo, že nemíní plniti dle ujednaných podmínek.

(Rozh. ze dne 26. září 1922, Rv II 181/22.)